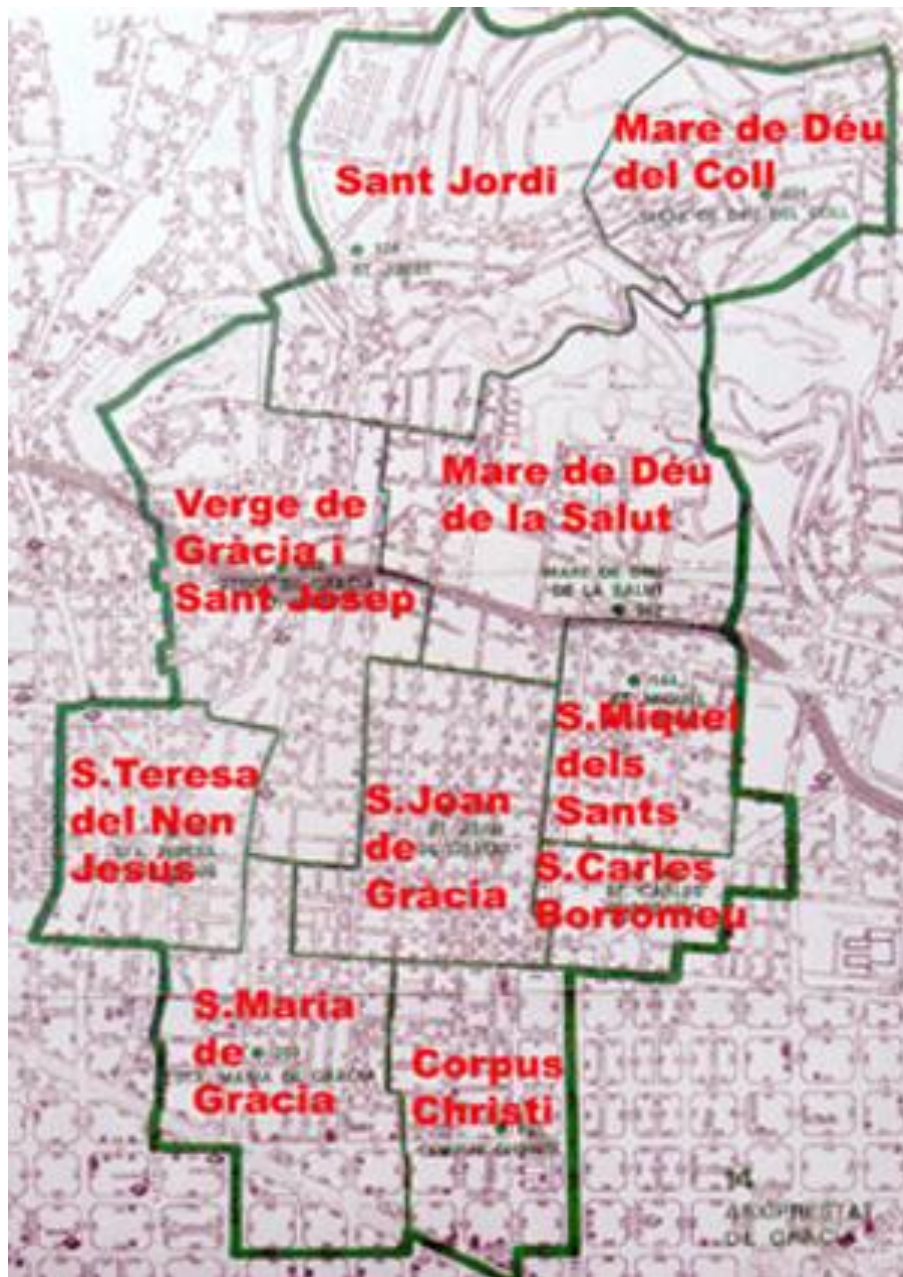

PER UNA MILLOR CORRESPONSABILITAT

Carta als cristians de Gràcia

P. Ferran Colás Peiró, C.O.
Prepòsit de l'Oratori de Sant Felip Neri de Gràcia

Estimats tots en el ministeri: germans preveres, diaques, religiosos, religioses, laics i laiques de l'arxiprestat de Gràcia: gràcia a vosaltres i pau de part de Déu, Pare nostre, i de Jesucrist, el seu Fill, en veritat i amor.

Vocació i missió dels laics en l'Església i en el món

Quan es va fundar l'Oratori de Gràcia fou per ajudar la tasca pastoral i d'evangelització de les tres parròquies que existien aleshores a la vila (Verge de Gràcia i Sant Josep, Santa Maria i Sant Joan), fidels a aquest objectiu al llarg de la nostra història i seguint en aquesta mateixa línia, crec oportú fer-vos a mans aquest document que no tracta res de nou, sinó un recordar el que ja vaig exposar en una assemblea parroquial, essent jo a la parròquia de Corpus Christi, pels volts de 1986, i que després fou publicat en un suplement del *Ressò* de la parròquia de Sant Joan Bta. de Gràcia, amb motiu de la Visita Pastoral de 1998¹, i afegint alguna cosa sobre la corresponsabilitat dels laics en el pensament de Sant Felip Neri i en l'Oratori². El tema, pres del sínode de bisbes de 1986: vocació i missió dels laics en l'Església i en el món –i més concretament a l'arxiprestat–, penso sempre és actual i alhora que cal anar replantejant segons avança el temps i enfront dels nous reptes diocesans i de la nostra societat.

Què diu el Magisteri?

Al Concili Vaticà II, un gran do de Déu que féu a l'Església, ja es tractà sobre la naturalesa, la dignitat espiritual, la missió, la responsabilitat dels laics en l'Església i en el món. Així ho testimonien els diversos documents; per exemple: La Constitució *Lumen Gentium* desenrotlla el seu ensenyament sobre els laics en el context del Poble de Déu; “els laics”, diu, “són els fidels que, després d’haver estat incorporats al Crist pel baptisme, i associats al Poble de Déu, i, a llur manera, fets participants de la funció sacerdotal, profètica i reial del Crist, exerceixen per la seva banda la missió confiada al poble cristià tot sencer”. El Decret *Apostolicam Actuositatem* subratlla entre altres coses la participació activa i responsable dels laics en la missió salvífica de l'Església com a “pròpia i absolutament necessària”. El Decret *Ad Gentes* assenyala la importància, o millor el paper irremplaçable dels laics en l'activitat missionera de l'Església. I la Constitució *Gaudium et Spes* situa el compromís dels laics com el moment significatiu i decisiu de les relacions de l'Església amb el món d'avui.

Cal dir que la doctrina del Vaticà II ha estat represa, continuada i desenvolupada els anys següents pel magisteri de l'Església, tant pels Papes com pels Bisbes: els ensenyaments de Pau VI i de Joan Pau II, els diversos Sínodes³, el nou Codi de Dret Canònic, el Catecisme de l'Església Catòlica, fins al nostre mateix Concili Provincial o,

¹ Cf. *Suplement Visita Pastoral*; a “*Ressò*”, núm. 398 (Gener 1998).

² Extret de la conferència, pronunciada l'any 2000 a Roma, en el Congrés General de la Confederació de l'Oratori de Sant Felip Neri, pel Dr., aleshores sotssecretari del Consell Pontifici pels Laics, CARRIQUIRY LECOUR, GUZMÁN M., *L'Oratori en la missió de l'Església a l'alba del tercer mil·lenni*.

³ El de 1971 sobre la *Justícia en el món* i sobre el *Sacerdoci ministerial*; el de 1974, sobre l'evangelització; el de 1977, sobre la *Catequesi*; el de 1980 que presenta la *família* com la forma primera i fonamental de vocació i de missió secular de l'Església; el de 1983, sobre la *Reconciliació cristiana*; el de 1986 que porta per títol precisament *Vocació i missió dels laics en l'Església i en el món, vint anys després del Concili Vaticà II*.

més actualment, el Pla Pastoral Diocesà de l'Arquebisbat de Barcelona... mostren una riquesa impressionant sobre la missió dels laics.

Sant Felip Neri i l'Oratori: dignificació i formació dels fidels laics

És efectivament sorprenent constatar que en el mateix mètode de l'Oratori es concentren precioses indicacions de participació, corresponsabilitat i formació dels laics que conserven encara avui la seva més plena actualitat i desafiament. No es tracta només de recordar al Felip que viu la seva fe com a laic, que és partícip de “confraries” –les “comunitats eclesials de base” d'ahir!–, que essent laic va rebre el gran do de l'Esperit en aquella “nit de foc”, que només per obediència accepta ser ordenat sacerdot, que surt a l'encontre de les persones en els llocs més “laïcals” de convivència, com els carrers, places, cases i negocis de la ciutat⁴. Més important encara és tenir present com es va perfilant la seva gran intuïció pedagògica. Tarugi evoca, de forma suggestiva, les reunions del primer “cenacle” en la cel·la del Pare, després en les golfes sobre l'església: “Aquest nostre oratori de Roma no va néixer d'un pensament o d'una intenció humanes! Nasqué de les necessitats dels qui anaven a confessar-se i volien aprendre diverses coses útils als principiants en el camí de l'Esperit (...). I com que només hi havia un pare, ell no podia fer-ho tot”⁵. Hom no els podia deixar sols, aïllats. Felip es va adonar que calia anar més enllà de la simple pràctica sacramental i de la direcció espiritual, sense abandonar-les sens dubte, sinó més aviat integrant-les persuasivament en el marc d'una forma comunitària de trobada, de diàleg, d'aprenentatge que superés els límits dels bons propòsits suggerits pel confessor i oferís una nova i ulterior possibilitat de vinculació, de sentit de pertinença eclesial, de creixement cristià, de verificació de la fe en l'experiència i en la intel·ligència de la persona, d'unitat de fe i de vida, de fe i cultura, de fe i caritat. “Aquelles reunions eren (...) com una mena de direcció espiritual col·lectiva, de manera que hom superava el risc del subjectivisme sentimental, aïllant i egoista”⁶. Sabem que l'estructura completa de l'Oratori ha estat dibuixada en les seves línies essencials i fins en els seus detalls per moltes memòries, entre les quals destaca el breu text de Baronio: *De originis Oratorii*. En realitat, “ha estat per voler de Déu que s'hagi renovat en els nostres temps –escrivia Baronio–, a Roma, segons el model de les reunions apostòliques, l'edificant pràctica de conversar familiarment sobre les coses de Déu i comentar amb sermons senzills les seves paraules. Aquesta ha estat l'obra del Reverend Pare Felip Neri, florentí, que com hàbil arquitecte va posar els seus fonaments. S'organitzà de manera que quasi cada dia aquells que desitjaven la perfecció cristiana acudien a l'Oratori”⁷.

L'Oratori no és un curs ni d'exègesi bíblica, ni de catequesi, ni de doctrina (no mancaven escoles i cattedres a Roma...). És anar xopant la vida amb el flux viu de la novetat cristiana que ve de la seva tradició i abraça totes les dimensions de l'existència i de la convivència. El seu mateix estil és ben “laïcal”: un esperit de família, res de retòrica, senzillesa, alegria i simpatia en l'amistat, bona dosi d'humor, la participació oberta i la llibertat valoritzada –no hi ha estatuts ni inscripcions–, un diàleg de 360 graus sobre temes diversos d'especial interès, l'absència d'un programa i un temps molt

⁴ Diputació permanent de la Confederació de l'Oratori, *Instrumentum laboris*. Roma 2000. n. 5.

⁵ TREVOR, M., *San Felipe Neri...* p. 91.

⁶ Oratori d'Albacete, *San Felipe Neri. La figura, el espíritu y la obra*. p. 132. México 1998.

⁷ *Itinerari espiritual*. p. 17.

determinats... i la seva extraversió en els extraordinaris “oratoris a l’obert”, “passeigs de la fe” i “visita a les set esglésies” pels itineraris de la tradició i la convivència romanes. La familiaritat quotidiana amb la qual es comparteix i s’assaboreix la Paraula de Déu, perquè “penetri” i “canviï” la vida, és fonamental per a la formació cristiana –“les coses de la divina Escriptura, deia Felip, s’aprenen més amb l’oració que amb l’estudi”⁸–. La importància donada a la història de l’Església, les contínues referències al testimoni dels màrtirs, els escrits patristics, a la vida dels sants, és senyal evident de com aquesta formació anava incorporant progressivament precieuses riqueses de la gran tradició catòlica. És inclosa també la introducció de les persones a la pregària personal i litúrgica –memòria viva de la Presència de Crist al llarg de la jornada–, i a la vida sacramental, col·locant al centre de tota vida personal i comunitària la participació freqüent en els sacraments de la reconciliació i de l’eucaristia, viscuda amb extrema pietat (perllongada en la pràctica de l’adoració). “Sense l’oració –deia el Pare– hom no pot durar gaire en els camins de l’Esperit”⁹. No mancava ni la poesia ni la música. Es compartia la vida –inquietuds, interrogants, coneixements i esperances– dels que participaven a l’Oratori. Esdeveniments de la vida present de l’Església també eren motiu de reflexió, com les lectures de cartes que provenien de la missió a les “índies”. Els “raonaments” sobre temes diversos i cap al final un “sermó familiar ben elaborat”, especialment sobre els “novíssims” (el “cel” sempre era present en la vida i l’esperança de Felip), operaven com estímuls i aliments de profundització cristiana. La paternitat de Felip era discreta i suau, intervenint solament en el necessari, corregint, proposant, exhortant amb fervor. En l’Oratori, “tot feia referència a la primacia de Déu, gairebé com si s’acabés joiosament de descobrir”¹⁰, la qual parla al cor dels qui obren les seves portes al Misteri i acullen la seva revelació de veritat i de vida. Pels qui volguessin aprofundir encara en la familiaritat amb el Misteri present, en un camí de més gran perfecció cristiana, hi havia la possibilitat d’assistir a l’“Oratori parvo” (que, a diferència del gran, que es reunia cada dia poc després d’esmorzar, ho feia al capvespre). Tot plegat constitueix un programa essencial i ple d’actualitat per les necessitats de formació, participació i corresponsabilitat dels laics en els nostres dies.

Un estil encara vàlid pels nostres dies

En efecte, avui dia res no es pot donar per pressuposat ni per descomptat. Quants batejats hi ha que mantenen sepultat el germen de vida nova rebut en el baptisme! Per quants laics la fe va quedant reduïda a una llunyana iniciació cristiana, a algunes pràctiques rituals, a l’afirmació cada cop més selectiva d’alguns principis doctrinals i morals. Hi ha un enorme treball educatiu, evangelitzador i catequètic a realitzar per la convocatòria, la conversió i el creixement cristià. Sobretot, la consciència i l’experiència d’ésser “christífides”!, d’un encontre i un seguiment on creixi la “nova creatura”, el seu sentit de pertinença com a membre del Cos de Crist, el seu arrelament en la sacramentalitat i tradició de l’Església, la novetat de vida com a testimoni en el món. Hom no pot descuidar, finalment, la contribució singular i insubstituïble dels laics a la missió de l’Església –la qual caracteritza la seva mateixa vocació cristiana–, que és la de “tractar d’obtenir el regne de Déu gestionant els assumptes temporals i ordenant-los

⁸ CISTELLINI, A., *San Filippo e la spiritualità dell’Oratorio*, separata del vol. *Le grandi scuole della spiritualità cristiana*. Teresianum. p. 512. Roma 1984.

⁹ *Ibid.*

¹⁰ Oratori d’Albacete, *San Felipe Neri...* p. 132.

segons Déu”¹¹. Mentre el magisteri eclesial rellança la “doctrina social” i abunda en intervencions i exhortacions d’il·luminació cristiana pel que fa a les més variades qüestions socials, com no adonar-se d’una manifesta fragilitat i escassa significació en el testimoniatge dels fidels laics en els diversos camps crucials de la construcció de la societat? Diferents factors poden explicar aquesta mancança: la crisi patida per la generació dels laics “compromesos” en temps de l’immediat postconcili en altes marees d’hiperpolitització i ideologització, l’extrema secularització dels ambients més dinàmics i complexos de la societat, una certa “privatització” de l’experiència creient, la influència de la “lleugeresa” de la cultura postmoderna... Avui dia hom pateix molt la temptació d’un cert replegament eclesiàstic dels laics, tot just considerats com auxiliars d’un clergat escàs en activitats parroquials, multiplicats i inflats amb excés els ministeris laicals —encara que per si mateixos importants— al servei de les comunitats cristianes, convertits en “agents pastorals”, no suficientment educats a adherir la fe com esdeveniment de vida nova en tots els ordres, no suficientment acompanyats, sostinguts i alimentats per tal de donar testimoniatge cristià límpid i eficaç en els més diversos ambients socials, econòmics, polítics i culturals, en els més diversos “areòpags” d’un món cada cop més descristianitzat, més necessitat de creixement en humanitat i justícia.

Els laics són els primers a tenir avui consciència de la necessitat que tenen de sants sacerdots, els quals preparats “acuradament per ser capaços d’afavorir la vocació i la missió dels laics” i promoure la seva dignitat, que els “escoltin de bon grat”, que “reconeguin la seva experiència i competència”, que acullin “amb goig i fomentin amb diligència els multiformes carismes...”¹². Més que mai no s’adonen de la importància de la companyia educativa en la fe que abracci tota la realitat de la seva vida, per part d’aquells que, configurats sacramentalment a Crist es mostren autèntics testimonis del Bon Pastor i operen com a ministres de la Paraula i dels sacraments. Més enllà de milers d’anècdotes eclesiàstiques, s’ha anat superant, en línia de tendència, per una banda, el “clericalisme” com a mentalitat (malgrat les seves inèrcies siguin potents) i, per altra, la promoció dels laics com a oposició i conquesta d’espais, reduint i contaminant la comunió a tensions i lluites per a la redistribució de poders i drets. Les denses i intenses experiències de col·laboració que s’han donat especialment en aquests temps postconciliars han ajudat a créixer en la consciència de l’“Església-comunió”, on “els estats de vida són de tal manera relacionats entre ells que són ordenats l’un a l’altre”, en tant que modalitats diverses i complementàries de viure la igual dignitat cristiana i la universal vocació a la santedat¹³.

Això mateix fou intuït, viscut i proposat per l’Oratori des de la seva constitució original. Laics i sacerdots participaven en l’Oratori, a mode de fraternitat de “christífideles”. És a través de l’Oratori i pel servei de l’Oratori que després s’anà conformant la Congregació del Pares. Sabem que Felip Neri no considerarà el seu carisma com de fundació d’una altra “comunitat religiosa”: “la Santíssima Verge és la seva inspiradora” dirà Felip de la Congregació de l’Oratori, i els seus deixebles reconeixeran “que sortí de les seves mans com sense voler-ho”¹⁴. Bé ha estat assenyalat que “la Congregació neix com a comunitat clerical al servei de l’obra secular”, per “perpetuar l’obra i el funcionament de l’Oratori, destinat als laics que el composaven (...), fundà

¹¹ Concili Vaticà II, *Lumen Gentium*. nn. 31, 35; *Gaudium et Spes*. n. 43; *Apostolicam Actuositatem*. n. 7.

¹² Concili Vaticà II, *Presbyterorum Ordinis*. n. 9.

¹³ JOAN PAU II, *Christífideles Laici*. n. 55.

¹⁴ Diputació permanent, *Instrumentum laboris*. n. 9.

una comunitat que es convertí en presbiteral, però dintre de l'Oratori seglejar, al seu servei, per ajudar pràcticament els laics a viure el sacerdocí derivat per ells del Baptisme i del caràcter missioner vinculat amb el caràcter de cristià"¹⁵. Alhora, una comunitat sacerdotal testimonial –de vida apostòlica!– nucli servicial i propulsiu, és fonamental per la convocatòria i creixement d'una comunitat cristiana, de l'obra laical. Encara la mateixa fesomia que Sant Felip va donar a la seva Congregació correspon perfectament al seu mètode de viure i fer viure l'experiència cristiana a tots els batejats: la més radical entrega a Crist, valoritzant la llibertat en la prompta i total obediència, arrelada en l'estabilitat comunitària de la pròpia morada, confiada més en la gràcia i misericòrdia compartides que en el dret i els poders, sense formalitats que portin a burocratitzar-la, en una amistat comunional que deixi l'espai més ample al caràcter, a la responsabilitat i creativitat de cadascun dels seus membres i de cadascun dels oratoris, prevalent sobretot la caritat com a "única regla" (com deia San Felip). Bé ha estat destacat el fet sorprenent que "precisament quan el papa anterior, Pius V, havia establert la generalització de totes les formes de vida evangèlica en l'Església, Gregori XIII reconeix una nova forma, que trenca el rígid esquema anterior, segons la qual les virtuts evangèliques es poden practicar sense vots, amb els sols vincles de la caritat!"¹⁶. Un "unicum" en l'Església¹⁷ que carrega de gran responsabilitat, només possible si sostinguda per abundants gràcies suplicades, implorades, mendicades...

No ha d'estranyar que, en el marc d'una progressiva "clericalització" de l'Església en temps del "tridentí" tardà, hi haguessin hagut fortes impregnacions de clericalització de moltes comunitats i obres eclesials. Per a la família oratoriana és, sens dubte, matèria fonamental, dins de la riquesa diversificada i legítima de formes d'inculturació del carisma de Sant Felip Neri, aquesta relació entre l'Oratori i la Congregació de l'Oratori, reactualitzant i aprofundint sempre la pròpia originalitat –és a dir, la novetat del seu origen–, a la llum dels ensenyaments del Concili Vaticà (i hi ha una admirable convergència entre aquesta originalitat i aquests ensenyaments!) i de la disciplina normativa adequada.

L'Església, poble de batejats

L'Església és el sagrament universal de salvació i, alhora, és el Poble de Déu que proclama, anuncia i transmet el do de la salvació als homes de tots els temps. I aquest Poble també som nosaltres, preveres i laics de l'arxiprestat de Gràcia. Nosaltres que pel baptisme i els altres sagraments som inserits en el misteri pasqual de Jesucrist, crucificat i ressuscitat, i som constituïts membres d'aquest Poble de Déu que és l'Església. Pel baptisme, en efecte, som fets conformes amb el Crist: "Hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos"¹⁸. Així tots esdevenim membres d'aquest cos "i respectivament membres els uns dels altres"¹⁹. "Un sol Senyor, una sola fe, un sol baptisme"²⁰: la dignitat dels membres és comuna a tots pel fet de llur regeneració en Crist. I la condició de batejat és a l'origen de la missió comuna confiada

¹⁵ Congrés General, *Itinerari...* nn. 28, 36, 140.

¹⁶ Oratori d'Albacete, *San Felipe Neri...* p. 132.

¹⁷ CISTELLINI, A., *San Filippo Neri. Breve storia di una grande vita*. Memorie oratoriane. p. 70. Florència 1996.

¹⁸ 1C 12, 13.

¹⁹ Rm 12, 5.

²⁰ Ef 4, 5.

a tots i a cadascú en l'Església, en el món, en l'arxiprestat, en la parròquia, en cada comunitat. La inserció en l'únic Cos de Jesucrist constitueix el fonament que fa possible i exigeix de manera responsable que tots i cadascun dels batejats prenguem part en la missió salvífica de l'Església en la història. En l'organisme d'un cos viu, cap membre no es comporta de manera purament passiva, sinó que participa en la vida i en l'activitat general del cos, així en el Cos de Crist tot el cos realitza la seva creixença, segons la funció de cada part²¹. Més encara, els membres d'aquest cos són de tal manera units i solidaris, que un membre que no treballi segons les seves possibilitats en la creixença del cos ha de ser considerat inútil a l'Església i a ell.

De manera més precisa: Els laics reben de llur unió amb Crist-Cap el deure i el dret de ser apòstols. Inserits com són pel baptisme en el Cos místic de Crist, enfortits gràcies a la Confirmació per la potència de l'Esperit Sant, és el Senyor mateix qui els envia a l'apostolat. Si són consagrats per a formar un sacerdoti reial a una nació santa²², és per fer ofrenes espirituals amb totes llurs accions i per donar testimoni de Crist a tota la terra. Els sagraments i sobretot l'Eucaristia els comuniquen i nodreixen en ells aquella caritat que és com l'ànima de tot apostolat... Per l'exercici d'aquest apostolat, l'Esperit Sant, que santifica el Poble de Déu mitjançant els sagraments i el ministeri, atorga de més a més als fidels dons particulars²³ distribuïnt-los a cadascú, un per un, tal com ell vol²⁴, perquè posant-se al servei dels altres, tots siguin com uns bons administradors de la gràcia múltiple de Déu²⁵, amb vista a l'edificació del Cos tot sencer²⁶.

Tots som responsables

Cada cristià és cridat a participar activament i de manera responsable en l'única missió de salvació de l'Església, i per tant a viure concretament "el servei" cristià, segons la diversitat de carismes i l'especificitat de les vocacions que l'Esperit dispensa a cadascú. Sovint el mateix sant Pau repeteix l'ensenyament: "Hi ha a l'Església diversitat de ministeris però unitat de missió". Ell convida les comunitats a destacar bé la diversitat i varietat dels dons, i al mateix temps a la coordinació i la col·laboració amb vista a l'edificació de l'únic Cos del Senyor.

La responsabilitat de cada cristià no es pot exercir sinó en una comunió íntima i vivent amb tota l'Església, que troba riqueses meravelloses en la varietat i és cridada a la unitat: "Així com en un sol cos tots tenim molts membres, i no tots tenen la mateixa funció, també nosaltres, tots plegats som un sol cos en Crist, i cada un en particular som membres els uns dels altres"²⁷.

D'ací deriva la necessitat d'una comunió constant i creixent entre els fidels i els pastors. Aquesta nostra comunitat arxiprestal no és pas, i ha de ser, un exemple? Entre uns i altres hi ha una veritable igualtat, a nivell de l'acció comuna, en allò que mira a

²¹ Ef 4, 16.

²² 1Pe 2, 4-10.

²³ 1C 12, 7.

²⁴ 1C 12, 11.

²⁵ 1Pe 4, 10.

²⁶ Ef 4, 16.

²⁷ Rm 12, 4-5.

l'edificació del Cos de Crist. Els pastors, a exemple de Crist, han de posar-se al servei els uns dels altres i al servei dels fidels, han de vetllar per les ovelles que se'ls ha confiat i també anar a cercar la perduda. I els fidels han de prestar-se voluntàriament a col·laborar amb els pastors. Així en la diversitat, tots donen testimoniatge de la unitat admirable que hi ha en el Cos de Crist. És un únic i mateix Esperit qui obra totes aquestes coses.

Vocació

La condició eclesial dels laics va lligada a llur condició baptismal i a llur condició secular.

Com a batejats, els laics són fidels totalment incorporats a Crist i a l'Església. D'altra banda, el mateix Concili Vaticà II presenta els laics inserits en les realitats temporals i terrestres; i és que el cristià ha de viure la seva vocació ací i ara. Els laics viuen en el segle, compromesos en tots i cadascun dels afers del món, submergits en l'ambient on es mouen, la vida de família i la vida social de què està com teixida llur existència. És ací on són cridats per Déu per a la santificació del món i per manifestar d'aquesta manera Crist als altres...

Resumint: Són membres de l'Església i són membres d'una societat, i cal assumir tant una cosa com l'altra treballant en bé de tots. Pau VI deia: "El camp propi de llur activitat evangelitzadora és el món vast i complicat de la política, de la dimensió social, de l'economia, però igualment de la cultura, de les ciències i de les arts, de la vida internacional, dels mitjans de comunicació social, així com algunes altres realitats obertes a l'evangelització, com són l'amor, la família, l'educació dels infants i dels adolescents, el treball professional, el sofriment. Com més hi hagi laics impregnats de l'Evangeli, responsables d'aquestes realitats i clarament compromesos en elles, competents per promoure-les i conscients que cal desplegar llur plena capacitat cristiana, estaran al servei de l'edificació del Regne de Déu i, per tant, de la salvació en Jesucrist"²⁸.

Missió: servir l'Església

No hi ha, doncs, cap membre que no tingui la seva part en la missió del Cos tot sencer; no n'hi ha cap que no hagi de santificar Jesús en el seu cor i de donar testimoni de Jesús per l'esperit profètic. Cal reconèixer i promoure en i pel Poble de Déu la responsabilitat de tots i cadascun, i per tant dels laics.

Cal no oblidar, continua dient Pau VI, ni negligir que els laics poden sentir-se cridats a col·laborar amb llurs pastors al servei de la Comunitat eclesial, pel creixement i la vida d'aquesta, exercint ministeris diversos segons la gràcia i els carismes que el Senyor vol disposar en cadascú...

És necessari que els laics tinguin plena consciència de la vocació a la qual el Senyor els crida per prendre part en la construcció del Regne: "És el Senyor mateix qui

²⁸ PAU VI, *Evangelii nuntiandi*, n. 70.

urgeix de nou tots els laics a unir-se més íntimament a ell de dia en dia i a acceptar ben de cor els seus interessos com a propis²⁹, a associar-se a la seva missió de Salvador. Ell els envia una vegada més a tota ciutat i a tot lloc on ha d'anar-hi ell mateix³⁰; així per la varietat de formes i de mitjans de l'únic i mateix apostolat de l'Església, els laics es mostraran col·laboradors seus, sempre segons les exigències del moment present, gastant-se sense parar en el servei del Senyor i sabent que llur treball en ell no pot ser inútil^{31,32}.

Ningú no és exclòs i ningú no es pot fer substituir. Els laics, però, han de saber llegir els signes dels temps per desxifrar i acollir les exigències de Déu, d'aquest Déu que opera en la història i per mitjà de la història, amb vista a l'edificació del Regne.

La missió apostòlica o pastoral dels laics poa el seu contingut en llur ésser mateix de membres de l'Església i de membres de la societat en llur condició baptismal i secular. La pertinença a l'Església és el fonament que habilita i compromet els laics a compartir, a llur manera i segons llurs possibilitats, la missió salvífica de l'Església mateixa, en l'acte alhora triple-unitari de l'anunci de la Paraula, de la celebració del culte que santifica, del servei de l'home en la caritat de Crist. Els laics han d'ajudar llurs germans dins la Comunitat, han de difondre la Paraula, particularment, per exemple, pels catecismes, etc.

Servir l'home

Hom troba quatre elements que es presenten com a essencials en la promoció de l'home segons la seva veritat total: la seva relació amb Déu, la relació amb si mateix, la relació amb els altres i la relació amb les coses.

Servir l'home significa elevar-lo a la seva relació radical amb Déu Creador i Pare. Cal ajudar-lo a descobrir i viure la seva dimensió religiosa intrínseca, preparant-lo per a rebre de Déu el do de la fe, que introdueix l'home en la comunió íntima de l'amor i de la vida amb Déu.

Servir l'home significa també elevar-lo en la seva relació amb si mateix, creat a imatge i semblança de Déu i cridat a esdevenir fill de Déu en el Fill.

Servir l'home significa també elevar-lo en la seva relació amb els altres. L'ajut que els laics poden i deuen aportar en el nucli social i polític és fonamental.

Servir l'home significa elevar-lo en la seva relació amb les coses, en la línia de la fidelitat a la tasca de dominació rebuda de Déu des del començ.

Per mitjà d'aquest servei alhora múltiple i unitari de la promoció de l'home, els laics contribueixen a crear i a desenvolupar una cultura cada vegada més humana i més humanitzadora, que troba la seva font inexhaurible i el seu aliment incessant en la

²⁹ Fl 2, 5.

³⁰ Lc 10, 1.

³¹ 1C 15, 58.

³² *Apostolicam actuositatem*, n. 33.

veritat integral sobre l'home, veritat que resplendeix en el rostre de Jesucrist, el Verb fet home.

Corresponsabilitat

En les lletres de presentació del Pla Pastoral Diocesà, nostre arquebisbe, Mons. Lluís, Cardenal, Martínez Sistach, ens diu: “Tots sou necessaris per tal d’assolir aquests objectius. Ressonen en el nostre cor aquestes paraules de Jesús dirigides a tots nosaltres: *Us he donat la missió d’anar pertot arreu i donar fruit*”³³. Li agraïm al Senyor que hagi confiat en nosaltres en aquest moment que vivim enmig de la nostra societat”³⁴. I en la mateixa presentació ens diu: “Perquè ens sentim responsables d’aquesta missió a la nostra Església de Barcelona” –jo concreto a la nostra Església de Gràcia– “tenim el deure de realitzar-la tenint en compte les necessitats concretes dels homes i dones de la nostra societat avui”³⁵.

Els laics poden complir llur missió en l’Església i en el món ja individualment, ja agrupats entre ells en comunitat; per això ens trobem aquí, sovint, formant “comunitat”. Però, abans de traduir-se en obres específiques, l’apostolat individual es defineix pel testimoni de la vida cristiana, per una manera de viure cada dia que s’inspira en l’Evangeli.

Els preveres, per la nostra banda, hem de reconèixer sincerament i hem de fer progressar la dignitat dels laics i llur propi paper en la missió de l’Església...; i els fidels han de ser conscients de llurs deures envers els preveres, rodejant d’amor filial aquells que són llurs pastors, compartint les seves sol·licituds, ajudant-los tant com sigui possible amb la pregària i l’acció... Per tant, l’apostolat només pot atènyer una plena eficàcia gràcies a una formació diferenciada i completa.

L’objecte principal d’aquesta formació general dels laics ha de ser el desenvolupament de les actituds personals responsables, i conseqüentment morals, que responen a les grans veritats de l’Església i que n’asseguren una realització concreta en la vida individual i social. Cal desenvolupar la consciència de llur pertinença a Déu com a contingut fonamental de la llibertat cristiana i com a criteri de judici sobre els esdeveniments d’aquest món, i de la pertinença a Crist en l’Església. El model d’aquesta espiritualitat viscuda és la Verge Maria, Mare de Déu i Mare nostra, que ha viscut la seva llibertat com una total obediència a Déu i un servei als altres.

Que ella, la plena de gràcia, intercedeixi a favor nostre per tal que obtinguem els fruits desitjats en aquesta nostra comunitat eclesial de l’arxiprestat de Gràcia.

Gràcia, 12 de febrer de 2009
En la solemnitat de Santa Eulàlia

P. Ferran Colás Peiró, C.O.
Prepòsit

³³ Jn 15, 16.

³⁴ MARTÍNEZ SISTACH, LL., *Enviats per donar fruit. Pla pastoral diocesà de l’Arquebisbat de Barcelona 2006-2009*. Arquebisbat de Barcelona, 2006. p. 1.

³⁵ *Ibid.*, pp. 4-5.